

Broj 5. Zagreb Godina 1947.

Sadržaj:

---oo 0 oo---

NAŠA XIX GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA

Moja braćo i sestre !

Već u našem prethodnom broju T.Radnika upozorio sam, da će ovogodišnje Zborovanje nositi naročito obilježje i da se naša srca još nisu nikada tako sljubila, kao što će se ove godine. Moje su slutnje bile opravdane, jer je ovogodišnje Zborovanje uistinu bilo žigosano JEDINSTVOM ŠTO KARAKTERIZIRA Dr.Annie Besant.

Žao nam je bilo, da na tom Zborovanju nismo imali čast pozdraviti Pretstvavnike Narodnih Vlasti, kako je to bio slučaj minule godine, da se s njima povežemo i zajedno doživljujemo JEDINSTVO, što ga obilježuje novo doba.

Osim otsutnosti Pretstavnika Narodnih Vlasti, mnogi od naše braće i sestara nisu imali sreće, da prisustvuju ovom Zborovanju. Neki su bili spriječeni poradi svojih poslovnih dužnosti, drugi opet poradi težih obiteljskih okolnosti.Tako je na primjer naša sestra Berta Černe bila u zadnji čas spriječena poradi iznenadnog obolenja njenog supruga, te nam je poradi toga poslala brzojav slijedećeg sadržaja:

"K DANAŠNJEMU ZBOROVANJU POŠILJAM VAM ŽELJE POVEZANO S VSO LJUBEZNIJO POLNO USPEHA ISKRENO POZDRAVLJAM VSE NAZOČE".

Vrijedno je spomenuti, da je taj brzojav stigao točno u čas samog otvorenja Zborovanja, te je tako bio pročitan nazočnima kao prvi pozdrav.

Isto je tako bio spriječen bolešću naš brat Dabiša,koji nam je takodjer brzojavno poslao svoj pozdrav i dobre želje.

Sa Zborovanja poslali smo brzojave i to Maršalu Jugoslavije drugu Josipu Brozu Titu slijedećeg sadržaja:

"ČLANOVI TEOZOFSKOG DRUŠTVA OKUPLJENI NA XIX GODIŠNJE ZBOROVANJU ŠALJU VAM ISKRENE POZDRAVE I VRUĆE ŽELJE DA VAŠIM NESEBIČNIM I HEROJSKIM RADOM ČIM PRIJE OSTVARITE VAŠU DIVNU ZAMISAO KOJA NAM NOSI SREĆU RAZUMIJEVANJE I DRUGARSTVO".

Našem bratu C.Jinarajadasi poslali smo u Adyar takodjer pozdrav slijedećeg sadržaja:

" OKUPLJENI ZA GLAVNO GODIŠNJE ZBOROVANJE I STOGODIŠNJICU RODJENJA DR.BESANT ŠALJEMO VAM SRDAČNE POZDRAVE I LJUBAV".

Osim toga je iz raznih krajeva stiglo dobrih želja upućenih Zborovanju, te se tako snažno osjetio DUH BRATSKE LJUBAVI, koja veže sva ljudska srca u jedno biće.

Samo pak Zborovanje je naša draga sestra prof.Mara Pirnat uveličala divnim akordima, koje je izvela na klaviru, te tako priljubila srce uz srce.

Poslije podne, na sam dan Zborovanja, t.j.dne 29.IX.47. bio je domjenak članova uz glazbu, koju je izvodila sestra Erika Piltaver na klaviru i sestra Zlata Rosenzweig uz pratnju violine brata ing.Mihajla Vintoniv.

Godišnje Zborovanje smo povezali sa ciklusom predavanja tokom čitavog narednog tjedna u uspomenu nezaboravne sestre Dr.Annie Besant. Od značajnih predavanja bilo je na sam dan proslave, t.j. održano dne 1.X.1947. ona od sestre Olge Tatić i Maše Kovačić. Sestra Olga Tatić održala je predavanje pod naslovom "DR.BESANT I FILOZOFIJA ŽIVOTA". Iza nje je govorila sestra Maša Kovačić, koja je opet svojim vatrenim riječima i zanosom prenijela nazočne u zagrljaj LJUBAVI - SKLADA, koji se taj čas u dvorani razvio. Neka je hvala obim sestrama.

Na završetku proslave stogodišnjice, dne 4.X.1947. go-

vorilo je nekoliko predavača u obliku simpozija. Tom prilikom je brat Milan Reiching iznio svoje vlastite doživljaje i utiske, koje je primio svojim susretom sa Dr.Annie Besant. Njegove su se riječi silno dojmile nazočnih.

Pretsjednik

TEMELJNA NAUČANJA TEOZOFIJE

Na ovogodišnjoj konferenciji Generalnih Sekretara u Lützelau-Weggis u Švajcarskoj, naš internacionalni Pretsjednik, brat C.Jinarajadasa imenovao je izmedju 69 delegata iz raznih zemalja 6 delegata, kojima je stavio u zadatak, da izrade u 12 točaka TEMELJNA NAUČANJA TEOZOFIJE. Izmedju šest odabranih delegata, imala je i Jugoslavija čast, da prisustvuje. Ovi izabrani delegati su:

Profesor N.J.van der Ley,Generalni Sekretar Holandije;
Gospodja Doris Groves, Generalni Sekretar Engleske;
Gospodin Ernest Nielsen,Generalni Sekretar Norveške;
Gospodin Armas Rankka, Generalni Sekretar Finske;
Gospodin Alojz Piltaver, Generalni Sekretar Jugoslavije;
Profesor Marcault, Podpretsjednik Teozofskog Društva u Francuskoj, te Eunice Petrie, Engleska /naknadno odabrana/.

Na svojem prvom zasjedanju u velikoj dvorani hotela Lützelau imenovani odbor se konstituirao, te izabrao sebi za Pretsjednika prof.Emila Marcault-a. Nakon nekoliko dana,ovaj je odbor podnio Pretsjedniku C.Jinarajadasi izvještaj o izradbi spomenutih 12 točaka, koje glase:

1. Teozofija opisuje evoluciju sistema,kojemu pripadamo.
2. Energija, život i svijest su jedno - Božanstvo.
3. Neorganizirani život jest DUH, organizirani život jest MATERIJA. Duh je slobodan,materija je uvjetovana.
4. Ljudska misao jest medjuakcija izmedju Duha i Materije.
5. Sva evolucija, uključivši i ljudsku jest pod vodstvom nadljudske Hierarhije, čija je funkcija u Univerzumu po religijama persoficirana kao Božansko Trojedinstvo.
6. Jedan Božasnki Život prožimlje svakog čovjeka - čovječanstvo je Duhovno /Spiritualno/ Bratstvo.
7. Svijest se čovjeka razvije putem kultura, koje slijede jedna za drugom, a svaka od njih pretstavlja po jednu razinu duhovnog napretka čovjeka.
8. Svaki individuum se razvija kroz sve te kulture u serijama uspješnih života.
9. U svakom životu individuum nasljedjuje od svog prethodnog života rezultate dobre i loše,kao posljedice njegovih minulih djelatnosti, te ima da svlada taj determinizam slobodnom djelatnošću pomoću triju duhovnih funkcija: VOLJA, RAZUMIJEVANJE i LJUBAV.

10. Čovječanstvo pomoću svog vlastitog naprezanja i pod vodstvom nadljudske BRAĆE raste k transcendentalnim razinama svijesti i time razvija svoju vlastitu evolutivnu shemu.

11. Savršenstvo čovjeka sastoji se u neograničenosti ZNANJA, LJUBAVI I SLUŽENJA.

12. Teozofsko Društvo nema dogma, gornje izjave su tek nabrajanja nekih točaka njegove Doktrine. Ta nabrajanja su indikativna, a ne limitativna.

Lützelau - Weggis, dne 11.jula 1947.god.

Slijede potpisi:

N.J.van der Ley, Generalni Sekretar Holandije,
Doris Groves, Generalni Sekretar Engleske,
Ernesti Nielsen, Generalni Sekretar Norveške,
Armas Rankka, Generalni Sekretar Finske,
A.Piltaver, Generalni Sekretar Jugoslavije,
Eunice Petrie, Engleska,
J.Emile Marcault, Pretsjednik Teozofskog Društva Francuske.

Kada je brat C.Jinarajadasa objavio sve točke konferenciji, naglasio je, da je u godini 1925 Generalni Odbor Teozofskih Društava u Adyaru, prilikom Svjetskog Kongresa, formulirao principe TEOZOFSKIH NAUČANJA slično kao ovaj puta u Lützelau.

Nakon osamdnevnog zasjedanja u Lützelau, svi su se delegati uputili u Ženevu na Kongres, koji se ovršio pod imenom "TJEDAN RADA". Brat Jinarajadasa je i na Kongresu u Ženevi ponovno pročitao 12 točaka.

Za vrijeme Kongresa, koji je trajao od 13.do 20.jula 47, sastavljene su tri grupe za diskusiju, koje su imale zadatak, da se diskusijskim putem prodube i razrade TEMELJNA NAUČANJA TEOZOFIJE. Pošto svi delegati nisu mogli govoriti istim jezikom, to su se osnovale tri grupe: jedna sa diskusijom na engleskom jeziku; druga na francuskom jeziku i treća na njemačkom jeziku. Time se omogučilo, da se svaki delegat po želji priključi onoj grupi, čiji jezik najbolje svladava.

Te tri grupe su spomenute točke nadopunile, ili ako hoćemo reći razradile kako slijedi:

Sistem svijeta jest pozornica, odnosno rezultat jednog za čovjeka neshvatljivog životnog procesa u najvišem smislu. Duša svijeta se omedjuje formama pomoću kojih nastoji da se očituje, toliko je njegova energija slabija, a toliko veće ograničenje. Što više se opet približava natrag svome izvoru, toliko mu je energija jača i toliko je slobodniji, i ograničenje manje.

Život, koji struji /izračava/ iz SVEDUŠE, može se nazvati kao ORGANIZIRANI PRINCIP, koji uključuje u jednu organsku jedinicu, ENERGIJU, TVAR I SVIJEST.

Ljudski stepen u gradualnom razvitku života razlikuje se pomoću SVIJESNOSTI SEBE, koje je stupilo u objavu na dotičnoj razini. Nediferencirani život se u svom silaženju kroz

oblike sve više i više diferencira. Na životinjskoj razini život je kolektivan, koji svoju svijest očituje pomoću grupnih duša. Pomoću naročitog fizičkog odjeljivanja, utjelovljene životinje /recimo jednog samovoljnog slona, koji ostavlja svoju gomilu, te postaje samotar/, odjeljuju se i duhovno. Ljubav, mržnja ili strah uzrokuju odjeljivanje od grupne duše, nakon čega se stvori trajna veza sa Monadom, čime se postizava pojedinačno utjelovljivanje kao čovjek.

A. Piltaver

Izmedju brojnih govora, koji su se redali kroz dva dana sa strane raznih delegata pri Otvaranju Kongresa, jugoslavenski delegat je svojim govorom pobudio osobitu pažnju mnogih delegata, a naročito samog Pretsjednika brata C.Jinarajadase.

Delegat Švedske gdja Signe Fjellander, delegat Finske Armaš Rankka, delegat Danske gospodin Moller, te gdja Gardner osobito su se zanimali za govor našeg delegata, kojega su odmah preveli na svoje nacionalne jezike, da ga mogu štampati u svojim časopisima, dok je gdja Gardner primila jedan primjerak na engleskom jeziku.

Naš delegat održao je je tada slijedeći govor:

Draga braćo i sestre !

Donašam Vam iskrene i srdačne bratske pozdrave ne samo od Vaše uže braće Teozofa, već Vam nosim izliv bratske Ljubavi sviju naroda Jugoslavije.

Čitavi svijet čuo o neopisivim patnjama Jugoslavenskih naroda za vrijeme rata, no jedva će si moći tko stvoriti pravu sliku sviju grozota i strahota kroz koje su oni prolazili, jer ti napori uistinu daleko nadilaze svako predočivanje.

Kod izbruha strašnog drugog svjetskog rata, jugoslavenski su narodi smjesta shvatili svoju dužnost i stupili hrabro i neustrašivo u obranu ONIH, koje se nepravedno napalo. Oni su najpripravnije i s drage volje položili na oltar naj- [illegible] za IDEAL ljudskog napretka i savršenstva.

Ispravak na stranici 4 - rečenica treba da glasi: Što se više život d[illegible] svijeta udaljuje od svog središta, toliko je slabija njegova energija, a toliko veće ograničenje.

što su ih jugoslavenski narodi podnosili, dobro su nama poznati iz historije i zato baše je sprečavanje njihovog ujedinjenja u jednu bratsku familiju, toliko nepravednije. Zaista je već vrijeme, da se tom ispačenom narodu dade jednom jedan miran i ljudski život.

Sve te patnje, moja braćo i sestre, razotkrile su u srcima naših naroda MISTERIJ PRAVDE, koja razvija evoluciju i MISTERIJ LJUBAVI, koja je pokreće, te su tako razvili osjećaj pravog BRATSTVA, koje je vrhunac ljepote ljudske duše.

Naši narodi znaju da jeTeozofija kao NAUKA ŽIVOTA jedina u stanju, da razotkrije kako svakom pojedincu, tako i svakom narodu SVRHU ŽIVOTA.

Oni znaju, da je Teozofija, kao MUDROST, jedina u stanju da dade kako svakom pojedincu, svakom narodu, tako i čitavome čovječanstvu NAČIN ŽIVOTA.

Noseći u svojim srcima to dvoje kao najveće blago, Oni pozdravljaju svu braću dobre volje po čitavome svijetu, prenoseći im preko Vas SVIJETLO JEDINSTVA ŽIVOTA, što ga razvija NOVO DOBA, koje nas vodi do NOGU ONOG JEDNOG, koji si je uzeo u zadatak, da izlanča čitavo čovječanstvo u jednu OBITELJ.

A. Piltaver

VIJESTI IZ ADYARA

Svjetski Fond Besant Adyar.

Odaziv Sekcija veoma je zadovoljavajući obzirom na sakupljanje i na novčane pošiljke, kao i na dobar prijem na koji je naišla sama zamisao o osnivanju Fonda. Svuda se priznaje beliki značaj i cilj Adyara, te se javljaju u svojim neispunivim željama za odazivom čak i one Sekcije, koje su ratom rastrgane ili djelomično osamljene.Ocjenjivanje,koje one vrše usred njihovih vlastitih teškoća nije bez vrijednosti. Program za utemeljivanje cjelokupnog Fonda trajati će i onako nekoliko godina, pa će kroz to vrijeme sve Sekcije moći, da u nekoj mjeri odigraju svoju ulogu. U medjuvremenu, oni koji mogu, trebaju zadržati Fond u djelatnosti.

Indijski Dan Nezavisnosti.

Dne 15.augusta oba su dominiona, Indija i Pakistan, preuzela odgovornost vlasti. Budući, da je Adyar u Indiji, u Glavnom Stanu izvješena je nova zastava uz one ostalih Sekcija. U 8 sati u jutro bio je sastanak na kojemu se održali kratko prigodne govore g.C.S.Trilokekar,podpretsjednik u.z.,Srimati Rukmini Devi i Dr.G.Srinivasa Murti. Poslati su brzojavi Pandit Nehru-u i g.Jinnahu. Nakon toga se svi razišli po raznim sastancima u vezi s tim historijskim danom.

Adyarski putnici.

Pretsjednik C.Jinarajadasa vratio se u London nakon napornog, ali uspješnog obilaženja mnogih evropskih Sekcija. G.Sri Ram odletio je dne 16.augusta u London, te obilazi Holandiju, Belgiju i Francusku, prije nego se vrati u Englesku i Škotsku na približno šest-tjedni rad. Podpretsjednik g.Sidney A.Cook s gospodjom otputovao je avionom iz Bombaya dne 30.augusta, da provede s Pretsjednikom nekoliko dana u Londonu, a zatim jedan tjedan u Parizu dok tamo bude boravio Sri Ram, nakon čega će u U.S.A. Svi će ovi putnici vratiti se na vrijeme,da prisustvuju 71.Skupštini u Benaresu.

Odbori.

Odbor, koji je osnovao Pretsjednik u svrhu revizije Adyarskih prihoda, izradio je svoj izvještaj i dao uputstva

Izvršnom Odboru. Prema službenim pravilima, poslan je u medjuvremenu izvještaj pokrajinskim vlastima. Članovi Izvršnog Odbora još imaju raspraviti o mogućnosti revizije stepena ostavinskih bonova, kao i metoda za promicanje uštednoga plana medju namještenicima.

Članski arhivi.

U toku su razgovori s tajnikom arhiva i njegovim pomoćnicima u pogledu članskog arhiva u cilju njegovog pojednostavljenja i usvajanja podesnog sistema uz istodobnu uštedu vremena. Za vrijeme ovih razgovora, Potpredsjednik je spomenuo mogućnost, da veće Sekcije usvoje jednaki sistem kartona time, da praveći svoj arhiv jedno prave jedan primjerak za Adyar. Tako bi svaka upitnica za Adyar bila popraćena odgovarajućim kartonom za arhiv. Na taj način, ovdašnji će arhiv potpuno sličiti arhivu Sekcije, te će se prištediti suvišno pisanje, odnosno prepisivanje, koje se inače ovdje vrši. Tajnik arhive rado bi čuo mišljenje nekih većih Sekcija u tome pogledu.

/Ovi razgovori su dakle otkrili činjenicu, da mnoge Sekcije ne primjenjuju jednaki način i oblik upisivanja članova, unatoč propisima Izvršnog Odbora od prije više godina. Nadalje imena često nisu napisana štampanim slovima -block letters- tako da adyarsko osoblje mora nažalost kadikad dešifrirati rukopis upisanoga. Vjerojatno će uskoro tajnik arhiva uputiti memorandum navodeći način kojim će uredi Sekcija moći suradjivati, da bi se smanjio rad i poteškoće u Adyaru. Takav će memorandum, nadamo se, dobro doći nekim Sekcijama, kojima nisu potpuno poznate i razumljive potrebe adyarskog ureda. Od opće je koristi dati praktičan efekat našem užem saobraćaju i smisao za bratstvo, koje je tako jako razvijeno kod onih, koji aktivno suradjuju.

Jubilarna izdanja.

"Theosophist" od oktobra biti će posvećen uspomeni Dr. Besant uz prigodne članke i neke njene manje poznate slike sa osobito zanimljivom reprodukcijom njenog vlastitog crteža, jasno označujući njenu viziju, koja se nedavno ispunila oslobodjenjem Indije. One Sekcije, koje bi željele posebne kopije mogu ih odmah naručiti.

Odbor za proslavu stogodišnjice pod vodstvom Srimati Rukmini Devi, izradjuje posebno spomen-izdanje sa dvadesetak slika Dr.Besant.

Proslava 100-godišnjice Dr.Besant.

Odbor vrši velike planove za proslavu 100 godišnjice rodjenja Dr.Besant na dan 1.oktobra, kao i za proslavu njenog doprinosa oko pripremanja i postignuća nezavisnosti Indije. Na političkom i odgojnom polju istaknuti Indijci uzeti će naročitog učešća na brojnim sastancima, koji će se održati po čitavoj naciji. U nizu sastanaka, koji će se održati 1.X. u Glavnom Stanu biti će sastanak samih članova, posvećen njenom radu kao teozofkinje i pretsjednice. U toku prethodnih tjedana održati će se mnogi pripremni sastanci, da se podigne proslavu do vrhunca. Istodobno će se proslaviti Zlatan Jubilej Adyarske Knjižnice, koju je osnovao pukovnik H.S.Olcott.

Razno.

Veliko uleknuće, u kojem se ustajala voda počela skupljati u blizini glavnoga bunara našeg Društva, nasuto je pijeskom iz zaljeva, da bi se spriječila opasnost onečišćenja vode.

Sagradjen je nasip ispred zgrada Glavnog Stana, da bi se spriječilo rušenje obale uslijed plime.

Opći popravci još uvijek nailaze na poteškoće zbog pomanjkanja cementa i drugog materijala. Ipak je Društvu uspjelo, da od viška vojnih potreba dobije nešto najvažnijeg materijala za popravak Leadbeaterovih Odaja, te drugih zgrada, koje se nisu prije mogle popraviti uslijed rata.

Adyar na djelu.

Na površini od 266 jutara našeg imanja nalazi se 60 zgrada razne vrsti. Ima više odjeljenja, kao na pr.Inžinjerski Odio s pripadajućim zgradama, skloništima, te sabiralištem vode i struje, zatim Laundry, Bhojanasala i Leadbeater-odaja sa namješteničkim stanovima, uredi tajnika arhive i blagajnika, štamparski i izdavački zavod s velikim medjunarodnim poslovanjem. Knjižnica je pak na glasu radi svoje naročite aktivnosti.

Društvo je sretno da ima dobru vodu na svom imanju. Voda se odvodi iz vlastitih bunara u jedan tank na povišenom mjestu, radi tlaka i raspodjele. U mnogim zgradama nalaze se suvremeni higijenski uredjaji, koje postepeno podiže inžinjersko odjeljenje. Električno svjetlo uvedeno je na cijelom imanju, a struju daje odnosna oblast.

Cementna cesta vodi od glavnog ulaza do banjanskoga drveta, a cesta posuta šljunkom vodi do Leadbeaterovih Odaja, od kojih se za desetak časova hoda stiže do Glavnoga Stana, ali većina se vozi na biciklima.

Čitavo je imanje zapravo park najrazličitijeg drveća "kazuarinas", neke vrsti bora, koji se upotrebljavaju samo za gorenje na plantažama; zatim kokosove paome, mahagony, te raznovrsno ukrasno i cvatuće drveće iz raznih strana svijeta. Adyar je pravo svetište ptica, te ima mnogo prekrasnih ptica.

E. W. P.

Posjetitelji.

Pretsjednik je omogućio, da se nekoliko novih radnika dodijeli adyarskom osoblju. Generalni Sekretar za Ameriku, g.S.Perkins će biti osobito dobro došao kao privremeni gost. Njega je zračnim putem poslala njegova Sekcija na Glavnu Skupštinu, te na kraći posjet Adyaru. Očekuje se, da će ga pratiti gdja Perkins.

Adyar kao karijera.

Uvijek je bilo teozofa, koji su svoje živote posvetili radu. Njihove su karijere načinila predavanja, ali ovdje u Adyaru je pravi rad za karijeru. Oni mladi članovi, koji su

dobro upućeni u filozofiju, uvjereni o vrijednosti rada za Društvo i uvježbani u nekim tehničkim vještinama mogu naći povoljnu priliku u Adyaru, a možda i svoj životni rad. Mnogi bi se voljeli povući u Adyar, ali Adyar je mjesto rada, kao i mjesto za mlade aspirante.

Adyar - Madras.

Mnogi članovi diljem svijeta razumjevaju pod riječju "Adyar" Medjunarodni Glavni Stan Teozofskoga Društva,jedno imanje od 266 jutara. Medjutim Adyar ima i drugo značenje, On označuje mnogo veći teritorij na obim obalama rijeke Adyar, od koje je i dobio ime. Adyarski poštanski ured od uvijek se nalazio na sjevernom dijelu obale, dok se društveno imanje nalazi na južnome dijelu, te ima svoj lokalni poštanski ured za uporabu Društva.

Sada, kada se granice grada Madrasa proširile,gotovo je je čitavo to prostrano područje, na obim stranama rijeke, priključeno gradu. Sjeverni je dio 40.rajon Adyar, dok je južni 50.rajon Adyar /Division Adyar/. Ovaj 50.rajon ne uključuje samo društveno imanje, već i sela Urur - Adyar i Kottur - Adyar s njihovim ovližnjim naseljima Urur - Kuppam i Damodar - Puram. Ovo je posljednje naselje Harijan - kolonija sela Urur, koja uključuje sve kaste.

S toga "Adyar" može značiti Glavni Stan Društva, ali takodjer i mnogo širi prostor."Kod Adyara" može značiti blizu Glavnog Stana ili blizu Adyarskog imanja ili pak blizu jednog od glavnih okružja Madrasa, - 40. ili 50.,sjeverno ili južno od rijeke.

VIJESTI IZ FEDERACIJE

Gospodin Sri Ram pohodio je Evropu.

Gospodin Sri Ram odletio je iz Indije u augustu, te se nakon kratkog boravka u Londonu svratio u St.Michael,gdje je proboravio 10 dana i tom prilikom održao nekoliko značajnih javnih predavanja. Sastanci su bili vanredno posječivani i njegova predavanja duboko su se dojmila slušača.

Dne 1. septembra gospodin J.E.van Dissel i gospodin Sri Ram pohodili su Bruxeles, gdje su ostali tri dana, a od tuda otišli su u Pariz. Gospodin Sri Ram održao je predavanja u Bruxelesu kao i Parizu.

Podpretsjednik u Evropi.

Gospodin Sidney Cook sa svojom suprugom posjetio je Evropu za vrijeme dok je Pretsjednik, brat C.Jinarajadasa boravio u Evropi. U Parizu se sastao sa gospodinom Sri Ramom. Dne 12 septembra gospodin J.E.van Dissel došao je iz Holandije, da pozdravi u Parizu Podpretsjednika. U to se doba našla tamo i njegova asistentkinja, Mlle.P.Mallet. Gospodin Cook se vraća iz Pariza u Ameriku tako, da može za vrijeme Glavne Godišnje Skupštine biti opet natrag u Adyaru.

Početkom mjeseca oktobra, gospodin van Dissel još jednom se uputio u London, da se po zadnji puta nadje sa našim dragim bratom C.Jinarajadasom. Zdravlje Pretsjednika, brata C.Jinarajadase se uistinu popravilo i on se vraća sada u Indiju.

Predavanje za Londonsku
radio-staniou.
Dne 1.X.1947.u 7.3o sati.

STOGODIŠNJICA ANNIE BESANT

Napisao C.JINARAJADASA
Pretsjednik Teozofskog Društva.

Danas je stogodišnjica rodjenja Annie Besant. Malo je žena proživjelo tako dramatski život kao ona. Njeno je djevojačko ime bilo Annie Wood, a obitelj Wood dala je Engleskoj Velikog Kancelara. Rodjena je pod zvucima "Bow Bellsa", zvonova crkve City-a, londonskog središta. Bila je za tri četvrti Irkinja, te je uvijek naglašavala, da je Irkinja gojeći duboke simpatije za irsku misao i osjećaje. Dobar dio njenog djevojačkog odgoja pripisuje se gdjici Florence Marryatt, koja je Annie Besant dala jak evangelički smjer. Ona spominje u svojoj autobiografiji, kako su njenu maštu razigravale pripovijesti o raznim mučenicima kršćanske crkve. Imala je gotovo 19 godina, kada se udala za anglikanskog svećenika,Rev.Frank Besanta. Iste godine zadavali su joj mnogo briga neki doktrinarni elementi njene vjere. Ta je vjera bila duboko uzdrmana kada je postala svjedok mukama, kojima je bila podvrgnuta njena mala kćerka gotovo umrijevši od hripavca. Kada se njene sumnje povečale, konsultirala je Dean Milmana, kao i dra Puseya. Rodilo se dvoje djece, ali joj njen bračni život zada toliko patnja, da je jednom namjeravala počiniti samoubijstvo.

Ovdje imamo uzeti u obzir izvjestan misticizam, koji se provlačio kroz život Annie Besant. Ona opisuje, kako je odlučivši se na samoubijstvo, držala u ruci bocu kloroforma da je ispije, kad odjednom čuje glas, koji joj reče:"Kukavice, kukavice, koja sanjaš o mučenišstvu, a ne možeš izdržati koju godinu više bola." Taj mistički glas izgledao joj je kao izazov i ona baci bocu kloroforma kroz prozor. Malo zatim napustila je svoga muža.

Sada počima njena faza slobodnog mislioca u drugovanju sa Charles Bradlaughom. Za vrijeme ove faze obojica su bila proganjana zbog štampanja Knowltonovog američkog pamfleta o kontroli radjanja, nazvanog "Plodovi filozofije". Obojica nisu izdala to djelo zbog toga, što bi bili uvjerenio tome, što se nalazilo u knjizi, već zato, što je policija bila zabranila tu knjigu nakon što se je kroz 40 godina slobodno prodavala u Engleskoj. Oni su prosvjedovali protiv svojatanja policije, da ima pravo, da spriječi slobodu izražavanja misli. Policija ih je progonila, te je izrečena odluka protiv njih, ali su sa tehničkog gledišta oni pobjedili svojom žalbom. Čim je žalba

bila usvojena, knjigu su povukli iz prometa, jer je time bio uspostavljen princip slobode izražavanja. Sa područja slobodne misli i sekularizma, Annie Besant je prešla socijalizmu. Tada se je ufružila s Fabijancima, od kojih je sada živući Bernard Shaw bio najistaknutiji. Napisla je nekoliko pamfleta za Društvo Fabijanaca. U to je doba izdavala tjednik "Naš kut", u kojemu je štampala Shawove novele "Nerazboriti Knot" i "Ljubav medju umjetnicima", što je izlazilo u serijama i uz plaćeni honorar, kako on veli, ne zbog njihove književne vrijednosti, već radi toga, da bi se pomoglo siromašnim piscima. Već je ranije istraživala na polu spiritualizma sa svojim drugom Herbetom Burrowsom.

Istaknuti dogodjaj iz njenog života značilo je organiziranje štrajka u tvornici šibica u East Endu u Londonu. Radnice su došle k njoj u Fleet Street, londonsku ulicu i tražile "svoju Annie". Gdja Besant našla je u tome na vrijednu pomoć svoga prijatelja W.T.Steada od lista "Pall Mall Gazette". Radnice su pobjedile u svom štrajku i Annie Besant postade za neko vrijeme tajnica Unije izradjivača šibica."

Drugi je incident u njenom mističkom životu nastao g. 1888. Ona je kroz čitav svoj život tražila istinu i bila je veoma razočarana. Jedne je večeri sjedila u svojoj radnoj sobi ponešto očavajući, ali onda najednom začuje glas, koji je već jednom bila čula, gdje joj kaže: "Jeste li voljni bilo šta žrtvovati, da bi našli Istinu?" Ona odmah odgovori: "Da,Gospodine". Tada se začuo odgovor: "Vi ćete ju sada naći". Upravo su tada izašle iz štampe dvije velike sveske "Tajne Nauke" od gospodje Blavatsky, te je jedan primjerak bio poslan "Pall Mall Gazzetti" na recenziju. Gosp.Stead pošalje obe sveske Annie Besant rekavši joj: "Možete li to pregledati? Svi moji momci to izbjegavaju, ali vi ste sasvim dovoljno zaneseni za te stvari, da bi mogli nešto iz toga učiniti." I upravo je to djelo potpuno preobrazilo Annie Besant, jer je zatražila, da ju primi gospodja Blavatsky i od tada je otpočeo njen pravi život kao teozofa. Gospodja Blavatsky umre 1891.g. i Annie Besant postade najistaknutija teozofkinja.

G.1893 ona podje u Indiju po prvi puta. Već je bila prožeta indijskom mišlju i stvorila veoma jaku vezu sa sudbinom indijskog naroda. G.1893 bio je oteščan bilo koji pokret koji bi vodio k indijskom nacionalizmu. Indijski Nacionalni Kongres bio je organiziran pred osam godina, ali je njegov kritički rad bio zanemaren od strane vlati i tadašnji potkralj se potsmijavao maloj grupi kongesista kao na "mikroskopsku manjinu". Intelektualni stav mnogih Indijaca, apsolvenata univerziteta, bio je sasvim materijalistički, te je bilo opće uvjerenje, da je indijska veličina na izmaku. Kada je Annie Besant stigla u Indiju, nastajala je lagana promjena. Ona je putovala od mjesta do mjesta, te je godinu za godinom saopćavala Indijcima zaboravljenu istinu o njihovim vlastitim pisanim vrijednostima. Njeno se poslanje moglo sažeti u jednoj rečenici:"Natrag u prošlost". Ima još živućih ljudiu Indiji, koji se sjećaju, kako su plakali, kada je ona tu prošlost opisivala i proricala kakvu će još slavniju budućnost Indija diživjeti. Na svome povratku u London g.1894. ona je održala predavanje o Britaniji i Indiji, te je jasno izložila svoje uvjerenje o tome, kako su jedni drugima potrebni.

Bernard Shaw je već jednom opisao Annie Besant, kao naj-

većeg govornika na svijetu. Uz izvrsnu i savršenu dikciju,izgovara riječi, svaki je njezin govor o religiji ili filozofiji bio više nalik na slikovito opisivanje, nego na predavanje jednoga profesora ili stručnjaka.

God.1907. izabrana je za Pretsjednika Teozofskog Društva za sedam godina, te je ponovno birana četri puta uzastopce. Naročito je pak važno njeno zalaganje za Indiju. Bez obzira na njenu teozofsku propagandu, njeno je prvo djelo bilo poticati svoje sljedbenike, da organiziraju škole ne samo za dječake, već i za djevojčice. Na tome polju se osobito istaknula, utemeljivši Centralni Indijski Kolež kao jedinu ustanovu toga vremena, sastavljenu prema uzoru engleskih narodnih škola. Ona je sakupila oko sebe krug pomagača i mnogi ljudi su joj prišli sa engleskih sveučilišta. Upravo taj Centralni Indijski Kolež bio je jezgra za kasniju ustanovu, Indijsko Sveučilište u Benaresu.

Za vrijeme svog boravka u Indiji. Annie Besant je sebe poistovjetovala sa životom Indije. Oblačila je indijski sari i sjedila na zemlji za vrijeme jela sa ostalim svojim indijskim prijateljima. Gdje je god dolazila, bila je gost Indijaca, te je socijalna i politička pitanja gledala njihovim očima.

Stekavši to znanje, g.1913. predje na političko polje nizom predavanja "Probudi se Indijo". Slijedeće godine osnuje dnevnik "Nova Indija" i kroz taj list daje novi ton indijskom novinarstvu. Njeni uvodnici, kojima je osudjivala vladinu politiku, bili su jasni i strogi, ali potpuno različiti od neuspjelih uvreda, koje su često bile karakteristike indijskog novinarstva prema vladinim nedjelima. Kroz tu novinu "Nova Indija" ulijevala je život Indijskom Nacionalnom Kongresu, te je kao rezultat ove djelatnosti bila osumnjičena kao opasan agitator od strane britanske vlasti.

Još jednom udje u njen život jedan mistički dogodjaj. Jednoga poslijepodneva u augustu 1915., dok sam čekao da budem primljen u njenu sobu na čaj, ona dodje na verandu i reče mi, da je pred jedan sat primila poziv od svoga Guru-a ili Učitelja, da dodje k Njumu u Tibet. Ona tada legne brižno uradivši sve što je potrebno, da bi se kod budjenja sjetila onoga što se je desilo za vrijeme njene odsutnosti od fizičkoga tijela. Ona mi potom reče, da je u audijenciji kod svojih okultnih starješina primila neke upute u pogledu svoga političkoga rada, koji je bila započela. Nakon što se je probudila, napisala je upute, medju kojima se nalazile slijedeće riječi: "Stalno pospješuj pripreme za dolazeće promjene i traži da Indija bude imala svoje mjesto u Carstvu. Konac će označiti veliku pobjedu. Nemoj je uprljati skrajnostima." Upravo radi te opomene, koja joj je bila dana, da pazi na pretjeranosti od strane narodnih masa u svojim političkim akcijama, upravo radi te opomene ogradila se je od pokreta pasivnoga otpora,koji je bio proglasio Gandhi 1920.g. Time je izgubila sav svoj upliv na indijsku politiku. Danas je zanimljivo istaknuti, da je 15.augusta Annie Besant bilo saopćeno o pobjedi Indije, dok je istoga datuma Indija proglašena dominionom.

God.1917. guverner Madrasa, lord Pentland, dao ju je zatvoriti, ali uzbudjenje je bilo tako veliko po čitavoj Indiji, da je nakon tri mjeseca bila puštena iz zatvora.

Jedna od njenih aktivnosti bilo je i stvaranje indijske

nacionalne zastave, koja se sastojala iz dviju boja, crvene za Indijce, a zelene za Muhamedance. Kasnije je ru zastavu Gandhi zamjenio sa safranom bijelo-zelenih boja. Medjutim, kada je 1917.g. bila stigla u Kalkutu, nakon što je bila izabrana za Pretsjednicu Kongresa, od kolodvora pratila ju je konjica tjelesne straže, noseći buktinje crvene i zelene boje.

Jedan nakon što je princu od Walesa, kasnijemu kralju Djuri V. Indijsko Sveučilište u Benaresu bilo predalo čast doktora prava pred skupom maharadža i istaknutih Indijaca, Annie Besant je dana čast doktora literature u znak priznanja radi njenog pomaganja oko utemeljenja sveučilišta. Od tada su je u Indiji nazivali Dr.Besant.

Bila je to ona, koja je prva mase nadahnula nacionalizmom putem svoje kampanje, koju je kasnije tako divno razvio g.Gandhi. Ona je ipak osjetila opasnost od strane masa, našto je bila opomenuta od svojih Okultnih Učitelja, te se je stalno protivila svakoj agitaciji, koja bi te mase potaknula na skrajnosti.

Jednom je rečenicom veoma uvrijedila Indijce u jednom svom uvodniku. Kada je za vrijeme jedne gužve u Delhiju bila napadnuta policija, ona je napisala: "Opeke moraju biti zamjenjene kuglama". Iako se bila udaljila od g.Gandhija, on ju je ipak visoko odlikovao kazavši o njoj, da je najvjernija kći Indije, koju on uopće poznaje.
Preminula je 1933. u 87.godini.

Postoje dvije temeljne crte u životu Annie Besant. U jednoj ona sebe opisuje: "radije neka me oslijepi svijetlo, nego da tvrdoglavo sjedim u sumraku tmine." To je ono što je sasvim dobro karakteriziralo sva njezina nastojanja u traženju Istine. Drugu je svoju temeljnu crtu izrazila u jednom albumu: "Penji se za one, koji dolaze iza tebe." Taj je smisao za služenje bio dubok u njenoj prirodi i ona ga je znala izvabiti iz hiljada ljudi diljem svijeta.

Annie Besant bila je istaknuta kao organizator muževa i žena sjajno predočujući mogućnosti puteva služenja. Muževno jaka, ona je bila takodjer silno nježna kao žena. Oni, koji su s njom dolazili u vezu bilo kao suradnici, kao učenici, još je i danas u Indiji nazivaju "Amma", što znači Majka.

VJERUJEM U ISTINU, DA IMA UNIVERZALNA TEOZOFIJA,
DA POSTOJI KRAJNOST ZNANOSTI O BOŽANSKOJ MUDROSTI.
IZVAN NJE NEMA NI RELIGIJE, NI FILOZOFIJE, NI NAUKE.

Jelisava Vavra